

Forskningsstrategi – internationalt grundlag og perspektiver

Henrik Højgaard Rasmussen
Professor, overlæge, Ph.d og leder af Center for Ernæring og Tarmsygdomme
Aalborg Universitetshospital
Klinisk Institut, Aalborg Universitet

Hvilken betydning har ernæringstilstanden for sundheden?

- Mad og ernæring er helt grundlæggende elementer når det drejer sig om at:
  - • forebygge livsstilsrelaterede sygdomme (i.e. overvægt),
  - • behandle specifikke sygdomme (i.e. glutenintolerans)
  - • **denne er en integreret del af den øvrige behandling der gives til syge (i.e. til cancerpatienter).**

Hvilken betydning har ernæringstilstanden for sundheden?

- Underernæring (vægttab) i forbindelse med sygdom har **omfattende konsekvenser**:
  - nedsat livskvalitet
  - længere indlæggelser
  - flere infektioner
  - øget dødelighed
- Følggevirkningerne i hospitalsvæsenet, i kommunerne og for den samlede **samfundsøkonomi** er:
  - en mindre effektiv behandling
  - unødvendige økonomiske udgifter i forbindelse med øgede behandlingsomkostninger
  - længere genoptræningstid efter indlæggelse og flere genindlæggelser.

Betydning - økonomi

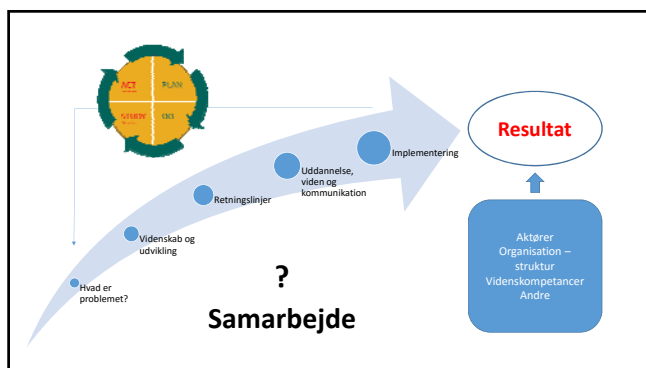

- Det er beregnet, at **udgifterne til underernæring i EU er omkring 18 milliarder Euro** og omkring det halve for overvægt.
- En målrettet ernærings indsats har vist sig at **være kost-effektiv når det drejer sig om indsatsen mod underernæring.**

Strategi

2020

Politiske (Forum for Underernæring) ?

ESPEN 2016
Copenhagen, Denmark
"Collaboration in Nutrition"

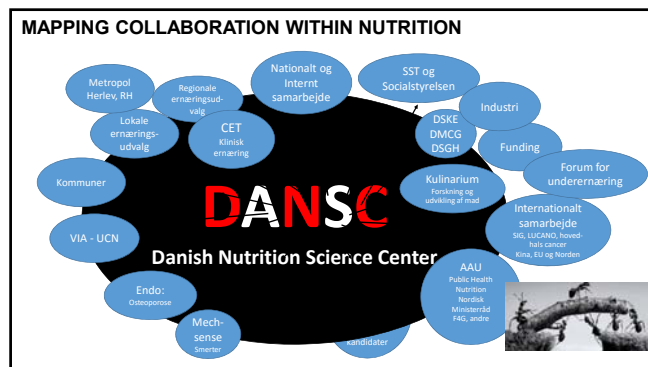
Henrik Højgaard Rasmussen
President

Mette Holtz
ECP-Committee

Øivind Itun
SG-Committee

Morten Mowé
Vice-President

LOC
Local Organising Committee

DANSC
Danish Nutrition Science Center

Strategi(er): at skabe sammenhæng på tværs mellem forskning, udvikling, innovation og klinisk praksis

De overordnede fokusområder er flg.:

- At forebygge og behandle sygdomsrelateret underernæring (malnutrition)
- At skabe livslang sundhedsfremme for alle gennem bedre mad
- At udføre grundforskning i mad, ernæring og menneskets ernærings- og patofysiologi
- At skabe udvikling og innovation i bæredygtige måltidskoncepter

Public Health Nutrition (PHN)

Multidisciplinær og multi-sektoriel disciplin, som beskæftiger sig med relationen mellem fødevarerforbrug, omgivelserne hvori mad indtages, fysisk aktivitet og ernæringsrelaterede outcomes inden for sundhed på populationsniveau.

Den fokuserer på en optimal sundhedstilstand ved at fremme, støtte og opfordre samfundet til at spise sundt, være fysisk aktiv og have en sund livsstil. Dermed kan kostrelaterede sygdomme forhindres eller behandles på populationsniveau.

Folkesundhedsernæring

Clinical Nutrition

- Underernæring, diætetik, organisering af ernæringsindsatsen, servering af måltider, ernæringsdeficit samt metoder til optimering af kostindtag og ernæringsstilstand hos syge (kroniske sygdomme, tarmsvigt) er platformens generelle forskningsinteresse.
- **Tværfaglighed og tværsektoriel samarbejde** er vigtig og nødvendig, fordi ernæringsterapi ikke kan isoleres i forhold til den enkelte medicinske diagnose eller problemstilling, og fordi forskellige specialer og faggruppers forskning kan bidrage med værdifuld viden i bestræbelserne på at sikre det ønskede internationale faglige niveau i forebyggelse, behandling og pleje af patienter med ernæringsdeficit.

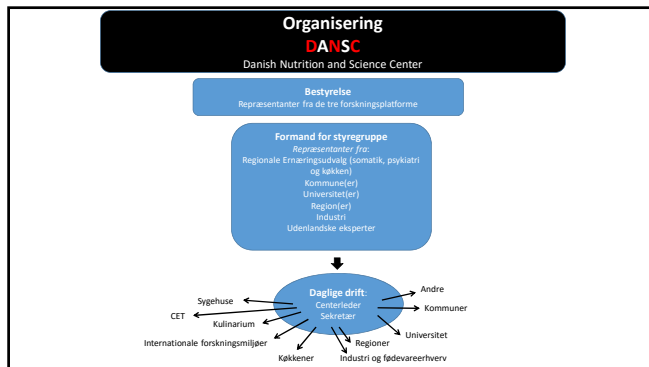
Klinisk ernæring

Experimental Nutrition

- Denne platform er under fortsat udvikling og inkluderer forskning specifikt i måling af tarmens absorptive kapacitet, herunder absorption af fødevarer samt balcestudier.
- Desuden metaboliske forhold som hvile- og totalstofskifte, kropssammensætning og muskelfunktion samt muskelstyrke, immunforsvar, metabolomics, tarmbakteriers betydning for sundhed og udvikling af kroniske sygdomme (hjertekar m.m.)
- Der inkluderes således forskning fra **celleniveau til funktionelle parametre**.

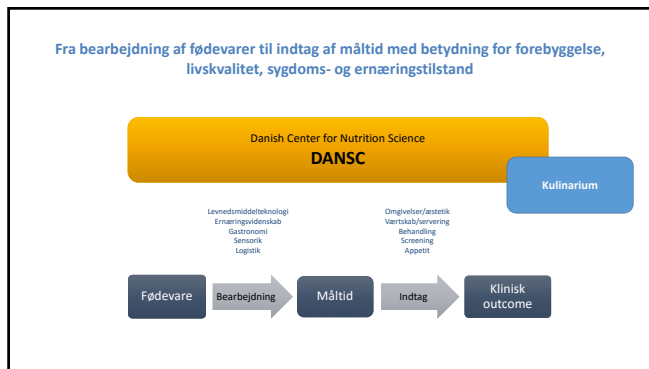
Eksperimentel ernæring

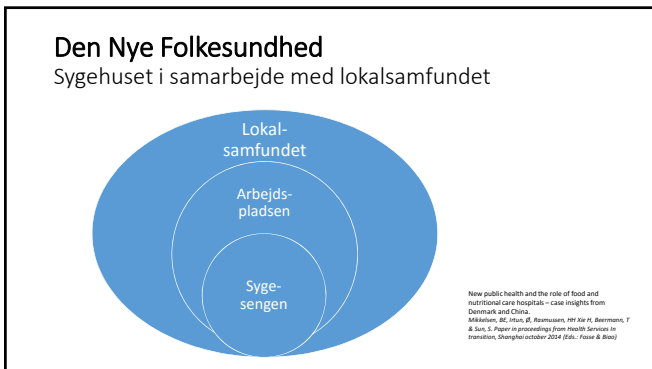

Perspektiver

Perspektiver for fremtidige indsatser

PHN Folkesundhedsernæring	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalsamfund • E-Nutrition • Madspil • Uddannelse 	
CN Klinisk ernæring	<ul style="list-style-type: none"> • Sammenhængende forløb (DNH-cancer i Skandinavien) • Kvalitetssikring (nye nationale mål) • Cancer ernæringsforløb, risikofaktorer, interventions-, lungcancer, øvre mave-tarmkanal og tyktarmskræft • Udvikling af energi- og proteinrig kost fremover og generelt • Rehabilitering og ernæring (mellem kommuner og regioner) 	
ExN Eksperimentel ernæring	<ul style="list-style-type: none"> • Tarmens mikrobiom og betydning for sundhed • Metabolisme ved sygdom • Osteoporose og tarmsvigt • Tarmsvigt (hormoner, infektioner, blodpropper) 	

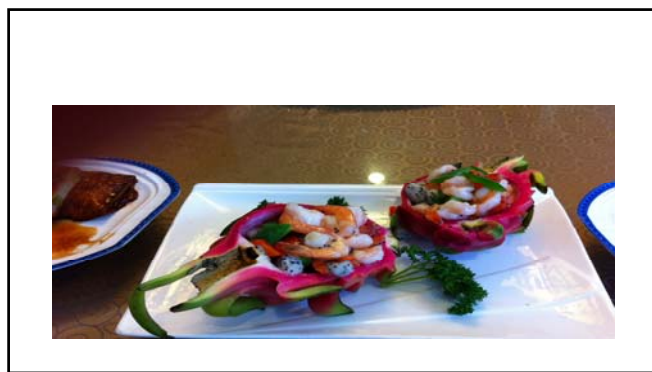

Sunderer spising

Kan vi bringe ernæringsviden i spil i lokalsamfundet?

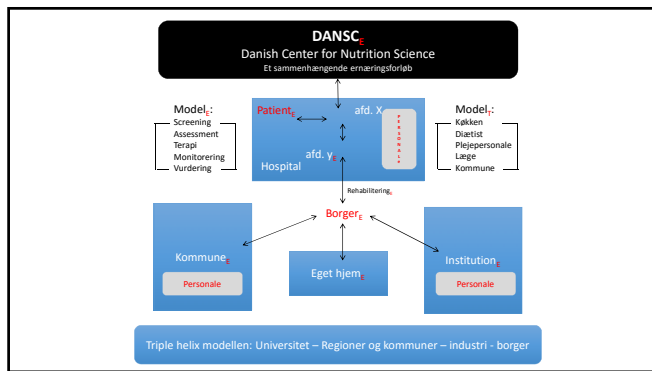
Mediefladen
Skole & børnehave
Supermarkedet

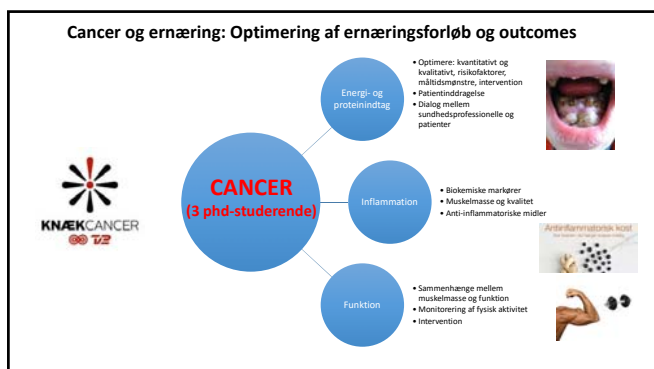
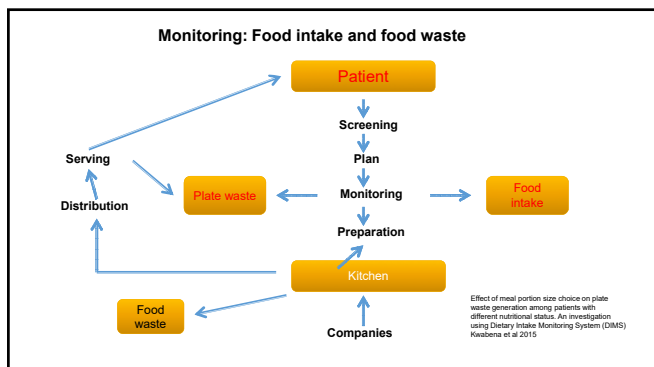
Mikkelsen, Novotny & Gittelsohn: Multi-Level, Multi-Component Approaches to Community Based Interventions for Healthy Living – A Three Case Comparison, Int. J. Environ. Res. Public Health 2016, 13(10), 3023;
<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5046662/>

Nordjysk hospitalsmodel kan blive en eksportsucces

SEBASTIAN LIST ... 26/06/2013
I Nordjylland har de gennem et tværfagligt samarbejde, udarbejdet en model for hvordan kost & ernæring i fremtiden kan tænkes nationalt og internationalt i fremtiden.
Et nyt projekt på Århus Universitetshospital skal hjælpe underernærede patienter til at spise bedre. Blandt andet bliver maden fotograferet

Nye mål og indikatorer i sundhedsvæsenet

Emne til nyt lærings-og kvalitetsteam:

”Sygdomsrelateret underernæring”

De nationale mål og indikatorer

Mål	Indikatorer
Bedre sammenhængende patientforløb	<ul style="list-style-type: none"> • Belægning • Akutte genindlæggelser inden for 30 dage, somatik • Somatiske færdigbehandlingsdage på sygehusene
Styrket indsats for kronikere og ældre patienter	<ul style="list-style-type: none"> • Akutte somatiske indlæggelser blandt borgere med diabetes type 2 • Akutte somatiske indlæggelser blandt borgere med KOL
Forbedret overlevelse og patientsikkerhed	<ul style="list-style-type: none"> • 5 års overlevelse efter kræft • Hjertedødelighed • Sygehus erhvervede infektioner • Overlevelse ved uventet hjertestop

De nationale mål og indikatorer

Mål	Indikatorer
Behandling af høj kvalitet	<ul style="list-style-type: none"> • Opfyldelse af kvalitetsmål i de kliniske kvalitetsdatabaser
Hurtig udredning og behandling	<ul style="list-style-type: none"> • Ventetid til sygehusoperation • Overholdelse af udredningsretten for somatiske patienter • Kræftforløb gennemført inden for angivne standardforløbstider
Øget patientinddragelse	<ul style="list-style-type: none"> • Patienters samlede tilfredshed med indlæggelse og besøg på sygehuse • Patientoplevels inddragelse
Mere effektivt sundhedsvæsen	<ul style="list-style-type: none"> • Liggetid pr. indlæggelse • Produktivitet på sygehuse

Temaer
 Food Service & Hospitality
 Food Heritage & Authenticity
 Big Food Data & Small Devices
 Regional Food Systems & Sustainable Diets
 Gastroscopy & Culinary Sciences
 Food Choice & Behavioural Dynamics

Welcome to
10th ICCAS 2017 Copenhagen
Exploring Future Foodscapes
 July 6-7th & pre-conference July 5th

Nordjylland på vej- næste stop

- **As time goes by – nutrition in the elderly.** Pre ICCAS17 symposium 5. Juli.2017. AAU-CPH. Læs mere på www.capfoods.aau.dk
- **Nutrition in ageing societies** – Hvad kan Nordjysk know-how bidrage med? Conference at Fudan University, 31. Maj 2017

Vi når målet

... fordi vi er et team = samarbejde